

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1980/694

Karar No : 1981/300

ÖZET: Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen sürede işlenen suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Celal Taş

O L A Y : 1- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü bulunduğu, İstanbul'da haftalık olarak çıkan "Devrimci/Yolu" gazetesi'nin 6.11.1978 gün 50 sayılı nüshasının 1. sahifesinde "Büyük Sosyalist Devrimi'nin yüce fikirleri Dünya Proleteryanının yolunu aydınlatıyor" başlığı altında yayınlanan yazıda neşir yoluyla komünizm propagandası yaptığı ve hükümetin manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif ettiği ileri sürülerek İstanbul C.Savcılığı'nca eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 80., 173/son., 142/4-6., 80., 173/son., 159/1., 173/son. maddeleri uyarınca cezalandırılması istenmiş ve hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 13.2.1980 gününde, 1979/102-42 sayı ile; sanığa atılı suçun sıkıyönetim ilânına ve faaliyetlerine ilişkin fiillerden olduğunu belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

2- Aynı sanığın sorumlu yazı işleri müdürü bulunduğu Halkın Yolu Gazetesi'nin 25.11.1978 tarihli Tekstil işçileri özel sayısının 1. sahifesinde "Yaşasın tekstil işçilerinin mücadelesi, başlığı altında yayınlanan yazıda neşir yoluyla komünizm propagandası yapıldığı, hükümetin manevi şahsiyetinin ve devletin emniyet muhafaza kuvvetlerinin neşren tahkir ve tezyif edildiği ileri sürülerek sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son., 159/1., 173/son., 159/1., 173/son. maddeleri uyarınca cezalandırılması istenmiş ve hakkında kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 30.11.1979 gününde, 1979/207-487 sayı ile; sanığa yüklenen suçun, ülkenin ve milletin bölünmezliğini tehlikeye düşüren şiddet eylemlerinin kaynağını oluşturduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

3- Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü bulunduğu "Devrimci Halkın Yolu" gazetesinin 19.12.1978 gün 55 sayılı nüshasının 3. sahifesinde "Hazırlanan baskı tedbirleri şimdiden uygulanıyor" başlığı ile yayınlanan yazıda, hükümetin manevi şahsiyetinin, devletin emniyet muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, neşir yoluyla komünizm propagandası ve övgüsü yapıldığı ileri sürülerek İstanbul C.Savcılığı'nca düzenlenen iddianame ile sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son., 142/4-6., 173/son.

159/1., 173/son., 159/1., 173/son. maddeleri uyarınca cezalandırılması istenmiş ve hakkin da kamu davası açılmıştır.

İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 7.11.1979 gününde, 1979/196-418 sayı ile; sanığa atılı suçlardan, Türk Ceza Yasası'nın 142. maddesinetemas eden suçun niteliği itibari ile sıkıyönetim ilânını gerektiren sebep ve faaliyetlerden olduğu gerekçesi ile görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, İstanbul 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nden ayrı ayrı tarihlerde görevsizlik kararları verilerek gönderilen dava dosyalarını şahsi ve fiili irtibat nedeni ile birleştirmiş, 7.10.1980 gününde, 1980/537 esas sayı ile, sanığa yüklenen suçların sıkıyönetim ilânından önce işlendiği ve görülmekte olan davalarla bağlantılı bulunmadığını öne sürerek Adli Yargı yerinin görevli olduğu kanısına varıldığını belirtmiş ve 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi-ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Metin Şekercioğlu, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı, 25. 5.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüştülüp düşünüldü:

Suç, (6.11.1978, 25.11.1978 ve 19.12.1978 tarihlerinde), 26.12.1978 günü ilân edilerek İstanbul ilini de kapsamına alan sıkıyönetimden önceki üç ay içerisinde işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinden sanığa yüklenen suçlardan komünizm propagandası ve övgüsü suçunun Cumhuriyete yönelik olması dolayısıyla Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu anlaşıldığından ve 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13/a maddesinde öngörülen sürede işlendiğinden davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 7.10.1980 günlü ve 1980/537 esas sayılı başvurusunun reddine, 25.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Kenan Terzioğlu

Üye

FethiÖzdural

FethiÖzdural

Üye

~~İsmail Oğuz~~

Üye

Şeref Tolungüç

Şeref Tolungüç

Üye

Metin Şekerçioğlu

Metin Şekerçioğlu

Üye

Servet Tüzün

Servet Tüzün

Üye

Orhan Ertosun

Orhan Ertosun

ulr
9.6.1981

i/c